СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIII. Ч. 243. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 20-го ГРУДНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 20, 1986 No. 243. VOL. XCIII.

Відбувся вечір релігійної поезії в УВУ

Мюнхен, Західня Німеччина (Б. Кузь). — В площині діяльности Ділової Президії Комітету підготови наукового конгресу для відзначення Тисячоліття Хрищення Руси-України відбувся тут в Українському Вільному Університеті у п'ятницю, 5-го грудня ц.р., цікавий літературознавчий вечір, присвячений розвиткові української релігійної поезії.

Вечір підготовив з рамени Літературознавчої комісії комітету редактор хрестоматії української релігійної поезії проф. Ігор Качуровський. Співділяли в підготові цього вечора відомі з попередніх подібних виступів рецитаторки поетичних творів Марта Гарасовська, Марта Зєлик, Ліна Чурай і Ганя Щейко. Це надало цьому виступові особливо багатогранного забарвлення, бо насвітлювалася поетична діяльність багатьох поетів в ділянці релігійної поезії і виголошувалися їхні твори, маловідомі або й призабуті широкими колами українського суспільства.

Відкрив вечір голова Ділової і Програмової Президії комітету проф. Володимир Янів, привітавши організатора і співробітниць вечора та авдиторію в числі понад 60 осіб присутніх. Короткими штрихами накреслив проф. Янів діяльність Ділової Президії та окремих комісій в складі комітету, згадав про наші установи, які входять в склад комітету, та про відбуті наукові конференції, праці яких появляються окремими збірниками. Доповідач наголосив працю Літературознавчої комісії (в редакції 6 осіб) над укомплектованням хрестоматії української релігійної поезії, потребу якої вже довший час відчувається в українському суспільстві, зокрема у шкільництві.

Літературним вечором керував проф. І. Качуровський, який уклав у програму вечора окремі поеми або їхні уривки зі згаданої хрестоматії, що здана до друку і має появитися у ювілейному році. Проф. Качуровський згадав про працю Літературознавчої комісії, про свою працю упорядника, сказав, що ціллю співробітників-літературознавців було об'єктивно представити занедбану ділянку в українській видавничій діяльності, зокрема якщо йдеться про релігійну поезію, і що у хрестоматію увійшли відомі і мало відомі поеми і вірші майже 150 поетів, при чому подані також найважливіші дані з їхнього життя. Хрестоматія має появитися у великому книжковому форматі і матиме коло 600 сторінок.

Розглядаючи загально

(Закінчення на стор. 3)

СВЯТО МИКОЛАЯ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Дирекція Школи Українознавства Осередку СУМ в Ню Йорку повідомляє, що відбудеться свято Миколая в суботу, 20-го грудня ц.р., о год. 11:30 ранку, тут — в залі УВФронту, при 136 Друга аве. В програмі: сценка „Гостина св. Миколая", співи, коляди і деклямації виконують учні школи (від дошкілля до 12-ої кляси).

Помер інж. Ю. Охримович

Ню Провіденс, Н.Дж. — В четвер, 18-го грудня 1986 року несподівано помер на атаку серця на 63-му році життя бл. п. інж. Юліян Охримович, уроджений 16-го травня 1923 року в Млиниськах, Україна.

Панахида буде відправлена у понеділок, 22-го грудня о год. 7:30 вечора у похоронному заведенні Литвин і Литвин при 1600 Стайвесант авеню в Юніон, Н. Дж., а похорон у вівторок, 23-го грудня до церкви св. Івана Хрестителя в Ірвінгтоні, і на український православний цвинтар св. Андрея в Савт Бавнд Бруку.

Покійний залишив в жалобі дружину Орисю, синів Андрія і Юліяна, доньку Христину з чоловіком Євгеном Окрепким, сестер і брата в Україні та дальших членів родини на Україні і в Америці.

Продовжують опитувати населення у справі Ірану

Ню Йорк. — Засоби масової інформації, а також деякі інститути, продовжують опитувати населення у справі продажу зброї Іранові і допомоги, на їхню думку нелегальної, антикомуністичним рухам в Нікарагуа, Анголі, Афганістані та інших країнах. Все це, очевидно пов'язане нібито з висловом довір'я до президента Роналда Регена і його Адміністрації.

В останньому часі такі опити серед 1,087 осіб перевели спільно „Ню Йорк Таймс" і Сі-Бі-Ес Нюз, які, крім відсоткових коливань про працю Адміністрації і вислову довір'я американців до політики Уряду, виказали, що публічна опінія затривожена тим, що чимраз більше осіб тісно пов'язаних з Адміністрацією, відмовляються свідчити перед конгресовими комісіями, покликаючись на п'ятий додаток до Конституції.

У переведеному опиті в неділю і понеділок, 14-го і 15-го грудня ц.р., 47 відсотків запитаних телефоном заявили, що вони одобрюють працю Президента на відтинку закордонної політики і економіки. Але коли йдеться про чесність і правдомовність Р. Регена, то відсотково Президент втратив за один тиждень чотири відсотки тих, які кілька днів тому були абсолютно переконані, що Президент говорить правду. Опити були вже закінчені коли президент Р. Реґен формально звернувся до сенатської Комісії у справах розвідки уділити імунітет для колишнього головного дорадника у справах крайової безпеки адмірала Джана Пойнтдекстера і члена цієї ради підполковника Олівера Л. Норта, щоб вони могли сказати всю правду про зв'язки з Іраном і допомогу антикомуністам в Нікарагуа.

Понад 50 відсотків демократів, 32 відсотки незалежних і 23 відсотки республіканців заявили, що Президент не сприяє повністю праці конгресових комісій.

На питанняк, як Р. Реґен сповня свою функцію Президента ЗСА, 47 відсотків запитаних відповіли, що вони схвалюють працю Президента, а 40 відсотків сказали, що ні. Серед республіканців аж 77 відсотків підтримують Р. Регена, 15 захитані у своїй підтримці; між демократами 26 відсотків схвалюють, а 61 відсотків ні, між незалежними 46 відсотків свалюють, а 37 відсотків ні; 50 відсотків схвалюють його економічну політику, 40 відсотків ні.

Вийшла з друку книжка про Церкву в Україні

Стемфорд, Конн. (Б. Т.). — У стемфордському видавництві „Базілеос" появилась друком 528-сторінкова книжка п. н. „Христова Церква в Україні: 988-1596" з приміткою до заголовку „Нарис історії Української Католицької Церкви та аналіза схрещування в ній інтересів Риму, Царгороду, Варшави й Москви в національно-політичному аспекті".

Книжку написав д-р Матвій Стахів. Появилась ця цінна публікація завдяки меценатській щедрості стемфордського єпископа, Владики Василя Лостена, який великодушно фінансував друкування цієї важливої наукової студії. Випуск книги присвячено недалекому вже Тисячоліттю Християнства в Україні.

У семи частинах, що складаються із 28-ох розділів, охоплено майже 1000 літ історії.

Автор пише на вступі: „Зрозуміти вповні розвиток подій на Україні, в Церкві і в суспільно-політичному житті можна лише тоді, коли наперед дати короткий огляд розвитку Візантійської Імперії та внутрішнього життя тамошньої Східньої Церкви. Тим то, в першій частині слід подати короткий огляд розвитку цієї імперії та її впливу на Царгородський патріярхат, а вплив того патріярхату на Церкву Руси-України в другій частині. В третій частині згадаємо поширення ісляму й намагання зберегти християнство в Візантії при допомозі Західньої Церкви, як і ролю Руси-України в обороні Европи від наступу ісляму.

Занепад Церкви Христової на Руси-Україні за часів польського панування трактований в частинах четвертій і п'ятій, а шлях до Берестейської Унії в шостій частині".

Сьома частина, п. н. „Церква і Україна на переломі своєї історії", розглядає ряд проблем, що виникли у наслідок унії. Заголовки розділів такі: Ратифікаційний Синод у Бересті 1596 року; Противники унії продовжують боротьбу; Берестейський Синод і Протисинод в історичній перспективі; Відношення польських чинників до з'єдиненої Української Церкви.

У вступному слові до цієї книжи о. протоархимандрит Атанасій Великий, ЧСВВ, написав: „Своїм новим підходом до теми, своїм широким горизонтом та своєю глибокою аналізою і влучною синтезою многогранного матеріялу, ця студія являється новістю в нашій історіографії".

Упорядник, д-р Петро Стерчо, що дбайливо підготовив манускрипт до друку, пише в післяслові: „Обставини склалися так, що ця праця появляється напередодні Тисячоліття Християнства в Україні. Тож нехай її поява на ринку в цьому часі буде причинком до відзначення цього Тисячоліття і до кращого пізнання справжньої і невикривленої історії Христової Церкви в Україні.

Ціна книжки: 20 дол. Замовлення слід спрямовувати на адресу: Basileos Press, 161 Glenbrook Rd., Stamford, Conn., 06902-3092.

А. САХАРОВУ ДОЗВОЛЕНО ПОВЕРНУТИСЯ ЗІ ЗАСЛАННЯ

Москва. — Як подали до відома закордонній пресі урядові чинники в СССР, відомому дисидентові та науковцеві Андрієві Сахарову та його дружині Елені Боннер дозволено несподівано для всіх повернутися до Москви з днем 19-го грудня 1986 року. При цьому повідомили, що А. Сахарову, який раніше працював в ділянці фізики, дозволено негайно повернутися до праці.

Академік А. Сахаров від п'яти років перебував у місті Горкій, віддаленому 270 миль від Москви на примусовому перебуванні без дозволу відтіля порушатися. Єлена Боннер в цьому році відвідала ЗСА, де живуть їхні діти, діставши дозвіл на лікування серця і перейшла тут операцію серця, а в Італії операцію очей, та після півроку повернулася до свого мужа до Горкого.

Справа примусового перебування А. Сахарова в Горкому, була найбільше відомим випадком переслідування оборонця людських прав в СССР з уваги на науковий стаж і стійкість поглядів того дисидента.

Поезії Я. Славутича вийшли в російському перекладі

Едмонтон, Альта. — Заходами Товариства єврейсько-українських зв'язків у Єрусалимі вийшла у світ збірка вибраних поезій Яра Славутича в російському перекладі Юрія Пустовойтова та інших.

До книжки „Избранное" взято вірші з дев'яти збірок поетів, що появилися від 1945 до 1983 року. Найбільше перекладено зі збірки „Оаза (1960) — 20 поезій; з останньої збірки „Живі смолоскипи" (1983), нагородженої Франківською премією в Чикаго — вісім поезій, зокрема про Терелю, Світличного, Тихого та Руденка. Серед інших перекладених творів є „Правдоносці", „Карпатські січовики" та „Конотопська слава".

У передмові до книжки „Избранное" зазначено, що це видання виходить у світ із метою ознайомити російськомовних жидів із українською літературою на Заході, „бодай із творчістю одного поета", якого окреслено як „борця за державну самостійність України", що бореться за визволення з „московської неволі".

Поширення книжки „Избранное" на американському континенті доручено видавництву „Славута". Збірка має 100 сторінок, у полотняній оправі, її ціна — 10 амер. дол. Замовлення слід слати з належністю, на адресу: Slavuta Publishers, 72 Westbrook Dr., Edmonton, Alta, T6J 2E1, Canada.

ТАСС ІНФОРМУЄ ПРО ЗАВОРУШЕННЯ В КАЗАХСТАНІ

Москва. — Совєтське пресове аґентство ТАСС офіційно повідомило, що в Казахстані, зокрема в Алма-Аті, розпочались заворушення студентів, „підбурених націоналістичними елементами". Вони, студенти, вийшли масово на вулиці міста, підпалювали по дорозі автомобілі, підприємства, зокрема харчові магазини, і таким чином протестували проти рішення Політбюра КПСС і самого генерального секретаря Михаіла Ґорбачова, яке зняло з посту першого секретаря комуністичної партії казаха з уродження Дінмохаммеда Ахмедовіча Кунаєва, а на його місце призначило чистокровного росіянина Ґеннадія В. Колбіна.

Заворушення студентів і молоді, які інформують західні засоби масової інформації, зокрема акредитовані в СССР кореспонденти, відбувалося на протязі двох днів, в середу і четвер, 17-го і 18-го грудня. Після цих двох днів „націоналістичних заворушень", ТАСС поінформував знову, що міліція навела порядок в місті, що усі уряди функціонують нормально, немає забитих і поранених, але нічого не згадує совєтське агентство чи заворушення припинились, чи продовжуються далі.

Західні дипломати в Москві й сателітних країнах інформують про неспокої в цілій республіці, які по різному виявляються і про які сьогодні вже мусить в такій чи іншій формі згадати совєтська преса і радіо. Заворушеннями займається також Центральний Комітет КПСС і місцеві комуністичні власті в Казахстані, шукають „винних" і погрожують, що відповідальні за ці неспокої особи будуть притягненні до відповідальности. Обидва звідомлення про заворушення і неспокої в Казахстані взагалі, були прочитані коментаторами в радіо і телевізії в Москві і це серед західніх політичних спостерігачів вважається за виїмково важну зміну у совєтській внутрішній політиці і тактиці, бо раніше усі подібні і навіть меншого значення випадки не подавались до публічного відома.

Етніки, тобто росіяни, українці й інші національностеві групи домінують в Казахстані над місцевим населенням і це також є причиною незадоволення автохтонного населення.

Місто Алма-Ата начисляє приблизно один мільйон населення, яке кожного року зростає. Зріст неросійського населення в СССР взагалі становить одну з важливих проблем для Москви, — кажуть дипломати. В загальному в республіці живе 16 мільйонів населення, в тому числі багато українців вивезених режимом примусово після Другої світової війни і пізніше. Автохтони, за переписом в 1979 році нараховують 36 відсотків, інші 40,8 відсотків. В 1959 році автохтонів було тільки 30 відсотків, отже зріст на 6 відсотків за 20 років є досить поважний.

Західні кореспонденти в Москві заявили в останній хвилині, тобто вже в п'ятницю, 19-го грудня, що телефонічна лінія до Альма-Ати відкрита, але телефони не відбирають від закордонних кореспондентів, ані міліція, ані бюро ТАСС і „Правди" в цьому місті. Це значить, що заворушення далі продовжуються.

У СВІТІ

АҐЕНТСТВО ЮНАЙТЕД Пресс Інтернешенел повідомило, що совєтські і афганські воєнні літаки два дні бомбили друге після Кабулю місто в Афганістані Кандагар. Під час бомблення загинуло понад 100 цивільних осіб, зокрема стариків і дітей. Ці інформації підтвердили пізніше кореспондентам дипломати в Ню Делі, Індія, акредитовані в Кабулі, які однак не бажали бути названими. Під час налету антикомуністичні повстанці-мугаджедіни збили два, або три літаки і одного гелікоптера. В одному з літаків знаходився високий совєтський старшина, правдоподібно генерал, який загинув. Мугаджедіни, отримавши нову зброю від ЗСА, зістрілили в останньому часі чимало совєтських літаків.

РЕЗИҐНАЦІЯ ТРЬОХ провідних членів в'єтнамської компартії, генерального секретаря Тронга Чінга, члена політбюра Лі Дака Ту і прем'єр-міністра Пама Ван Донга, викликало чималу сенсацію в комуністичному світі. Очевидно, на їх місце будуть номіновані нові, правдоподібно молодші віком люди, на заключній сесії шостого з'їзду, який напевно буде зарахований до найбільш драматичних з'їздів компартії В'єтнаму на протязі її 56-річного існування. Чінг припускає, що за кілька тижнів після закінчення з'їзду нове керівництво перегляне списки провідних членів компартії і усуне тих, які досі використовували членство для своїх особистих вигод. Одним словом, кажуть політичні спостерігачі, на черзі чергова чистка, тим разом у в'єтнамській компартії.

ПОЛІТИЧНІ АНАЛІТИКИ в світі кажуть, що державний секретар З'єднаних Стейтів Америки далі незадоволений, тим разом поведінкою американських закордонних амбасад, які замість Державного департаменту воліють отримувати інформації безпосередньо з Білого Дому, тобто від Ради Крайової Безпеки, яку тепер очолює Френк Карлуччі. У зв'язку з цим Дж. Шулц вислав до всіх амбасад зарядження, що амбасади не сміють оминати Державного департаменту і засягати інформації в Білому Домі, хіба Білий Дім сам до них звернеться і зажадає вияснення якоїсь справи. Політичні аналітики звертають увагу, що „війна" Шулца з Білим Домом може дуже сумно закінчитись для його кар'єри. Консерватисти і так домагаються його резиґнації після виступу на конгресовій комісії у справі продажу зброї Іранові і перекинення частини фондів на допомогу „контрас" в Нікарагуа.

КОЛИШНІЙ МІНІСТЕР оборони в уряді президента Філіппін Коразон Акіно, Хозе Понсе Енрілє, який був звільнений з цього постсу три тижні тому, повернувся до активної політики в іншій як досі ролі. Виступаючи в Манілі перед своїми прихильниками, Енрілє заявив, що демократія і поширення свобід для усіх прошарків народу є турботою теперішнього уряду і президента К. Акіно. „Наша політична плятформа така сама, якщо не більше демократична і краща від плятформи уряду", — заявив Енрілє, промову якого підхопили засоби масової інформації, а преса помістила широкі цитати з його промови і фотознімку.

ТРИ ДОДАТКОВІ ОСОБИ загинули в Карачі в наслідок внутрішніх заколотів і зударів двох найбільших етнічних груп. Досі там загинуло 160 осіб, а біля 800 були поранені. Крім того обидві групи займалися підпалами будинків, автомобілів, приватних підприємств тощо. Опозиційні до уряду політичні партії критикують президента Мохаммеда Зія уль-Гака, що він зволікав з наказом вислання до Карачі більших числом віськових частин, які мали перешкодити цій внутрішній різні. Крім того поліція мусіла знати, що одна й друга група підготовляються до „внутрішньої війни". Беназір Бутто, лідер опозиції і керівник пакістанської Народної партії, виступила з гострим осудом президента уль-Гака і його уряду та вимагала резиґнації уряду та розписання нових парляментарних виборів.

В АМЕРИЦІ

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони ЗСА Каспар Вайнберґер дав зізнання в сенатській Комісії у справах розвідки, яку очолює сенатор-республіканець Дейвид Дюренберґер. К. Вайнберґер провів у залі переслухань понад дві години, однак Д. Дюренберґер відмовився відповідати на запитання репортерів до того часу, поки не вислухає секретаря Департаменту справедливости Едвина Міза. Дюренберґер заявив, що його Комісія серйозно розгляне справу про застосування запропонованого президентом Роналдом Реґеном „обмеженого імунітету" до підполковника Олівера Норта і адмірала Джана Пойндекстера. Сенатор заявив, що на його думку, президент Р. Реґен нічого не знав про виділення нікарагуанським партизанам грошей, одержаних від продажу зброї Іранові.

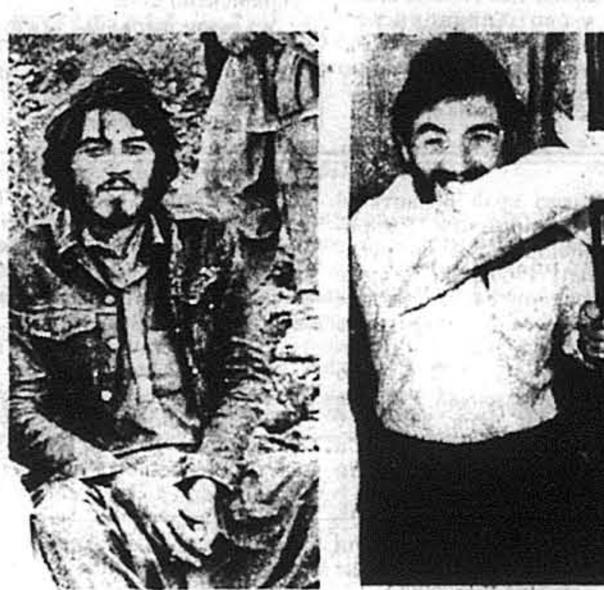
КОЛИШНІЙ СПІВПРАЦІВНИК секретної Агенції крайової безпеки Роналд Пелтон був засуджений за шпигунство на користь Совєтського Союзу на три довічні ув'язнення плюс 10 років. Це означає, що 44-річний Р. Пелтон може претендувати на умовно-дострокове звільнення за 10 років, хоч прокуратор Брекінрідж Вілконс заявив після винесення вироку, що Пелтон правдоподібно відсидить від 25 до 35 років. Коли Пелтона заарештували в листопаді 1985 року, він заявив, що співпраця з совєтською розвідкою була найбільшою помилкою, яку він зробив у своєму житті. В загальній кількости Пелтон дістав від КҐБ 35,000 долярів.

НА СІДНЕЙСЬКОМУ ЛЕТОВИЩІ австралійська поліція заарештувала 39-річного американського громадянина Дагласа Біна, який в 1970 році дезертирував з армії З'єднаних Стейтів Америки. Д. Бін в той час служив на базі корпусу морської піхоти у Данангу, Південний В'єтнам, і мотивував своє дезертирство пацифістськими переконаннями. В Австралії він змінив ім'я, одружився і, здавалося, неприємний епізод забувся, особливо після оголошення часткової амнестії в'єтнамським дезертирам. Три тижні тому Бін дізнався про хворобу свого батька, який проживає у стейті Вермонт. Маючи статус постійного жителя Австралії, Бін звернувся за в'їзною візою в американське консульство. Незадовго до вилету його заарештувала місцева поліція і тепер справу про його дальшу долю буде вирішувати міністер оборони Австралії Кім Безлі. На випадок депортації в ЗСА Біна чекає військовий суд.

БЕН ҐАРСІЯ ІЗ СТЕЙТУ Мейн став першим чоловіком, який вирішив об'їхати З'єднані Стейти на мініятюрному тракторі, що його він досі використовував для „підстригання" трави коло дому. 4-го жовтня Б. Ґарсія виїхав з рідного Портленду і направився в Маямі, Фльорида, а звідти в Каліфорнію. На початку грудня він появився на вулицях Лос Анджелесу.

ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ ТОМАСА Алва Едісона, який працював по 60 годин без сну, стала легендою. У З'єднаних Стейтах Америки на його ім'я зареєстровано 1,093 запатентованих винаходів. Уже п'ять років втілюється в життя проєкт, названий „Документи Едісона". Вісім відомих істориків досліджують неопубліковану рукописну спадщину геніяльного винахідника, яка налічує три з половиною мільйона сторінок. Перші 28 мікрофільмів, які охоплюють період від 1850 до 1878 року і включають 40,000 сторінок, уже готові.

І. Ковальчук не хотів вбивати невинних людей

Зліва — Ігор Ковальчук у таборі повстанців в Афганістані. Справа: І. Ковальчук на волі.

Торонто (Х.Д.) Поміж п'ятьма вояками-втікачами з совєтської армії в Афганістані є й один українець 26-літній електромонтер Ігор Ковальчук. Ця армія в силі 115,000 бійців помагає афганістанському комуністичному урядові поборювати мусулманських повстанців, які оперують із баз у Пакістані вздовж афганістанського кордону.

Заходи перевести втікачів до Канади почалися в липні 1984 року, коли торонтонський адвокат Сергій Юсип спонукав провідників афганістанських повстанців погодитися звільнити дезертирів, якщо Канада запропонує їм азиль. У квітні репортер газети в Кінгстоні Онт., відбув інтерв'ю з втікачами. Опублікування цього інтерв'ю знайшло відгук у канадському парляменті, члени якого критикували уряд за те, що не визволив втікачів.

Уряд боронився тим, що не може перевірити, чи вони не вживають наркотиків, але Геррі Шехтер, відповідальний за редакційну сторінку газети, ствердив, що вони втекли через „жахливі обставини". Якщоб вони повернулися до Совєтського Союзу, їх розстріляли б.

І. Ковальчук втік через те, що був свідком жахливих вчинків совєтських відділів, яких вони допускалися супроти місцевого населення. Зокрема глибоко пережив він потрясаючу сцену, як совєтські бійці наскочили на мусулманське село й без розбору перестріляли пожильців, в тому й дітей. Це була каральна експедиція за напад на совєтського бійця на терені згаданого села.

І. Ковальчук і товариші перейшли до мусулманських повстанців, прийняли їхнє віровизнання і проживали з ними понад три роки, поки вони в половині листопада 1986 року не прибули до Канади з наміром поселитися в Торонто.

Як повідомив згаданий часопис совєтські перебіжчики були перевезені в безпечне місце в Пакістані двома групами, а потім літаком до бази канадських збройних сил в Онтаріо. Згодом речник канадського міністерства закордонних справ Пол Фрейзер ствердив, що вони безпечні і здорові, хоч мають деякі ускладнення з зубами. Після урядової перевірки І. Ковальчук перейшов у розпорядження Українсько-Канадської Суспільної Служби. Речник її Роберт Микитик заявив, що їхній підопічний отримав 10,000 дол. на прожиток і одяг, поки не влаштується самостійно. Комітет опікується річно коло 200 імігрантами з комуністичних країн.

Поки дістатися до Канади, совєтські втікачі написали листи до канадського

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Фермент серед комуністів Юґославії

Юґославія взяла свою назву щойно після Другої світової війни. Як усі балканські країни були під довгою турецькою окупацією аж до Берлінської конференції 1878 року. Боснія і Герцеґовина належали до Австро-Угорщини за династії Габсбурґів і вбивство австрійського престолонаступника Франца Фердинанда і його дружини в Сараєво у червні 1914 року стало безпосередньою причиною вибуху Першої світової війни. Те вбивство було заплановане і зорганізоване сербським генеральним штабом. У Другій світовій війні Третій Райх Гітлера окупував всі країни теперішньої Юґославії, але стрінувся там із сильним партизанським спротивом з двох сторін: від хорватських „четніків" під проводом генерала Драґа Міхайловіча і сербського комуніста Йосипа Тіта, за родовим прізвищем Броза, який проголосив себе маршалом. Маючи підтримку від Британії — Тіто став головною політичною і військовою потугою, роззброїв партизанську армію Міхайловіча і самого його розстріляв. Після Другої світової війни став у 1945 році прем'єром Юґославії і фактичним її диктатором аж до своєї смерти у 1980 році. Поєднував у собі комунізм і сербський націоналізм. Мріяв спершу про „Велику Сербію", ворожу особливо супроти католицької Хорватії, але й мав відвагу, як перший комуністичний володар, запротестувати проти окупації Чехо-Словаччини військами Варшавського пакту під проводом СССР у 1958 році. Загрозив Москві, що буде збройно протиставитися проти можливої совєтської інвазії і обсадив військом кордон від сторони Мадярщини. Передбачаючи, що після його смерти настане колотнеча за правління і можливість розвалу Юґославії — проголосив нову конституцію, за якою президентами є за чергою президенти шістьох тамошніх республік. Тому, що Юґославія — найбільша балканська країна величиною понад 98,000 кв. миль із населенням кругло 25 мільйонів осіб та тому, що Юґославія з усіх сателітських країн найбільше „демократизувалася", допустивши приватну земельну власність до 25-ти акрів та розмірно свобідну продукцію і торгівлю, вона має близькі зв'язки зі Заходом і грає поважну ролю у Третьому світі, ніби невтральному між Сходом і Заходом.

Тому то західня преса тепер повна вісток про дивний процес, який помітний серед юґославської, особливо словенської молоді. З-посеред двох мільйонів населення Словенії кругло 400,000 осіб належить до ґенерації від 14 до 29-ох літ життя. Тому це поважна суспільна політична сила. Ті молоді люди признають в теорії соціялізм, але противляться партійній диктатурі, пропаґують плюралізм. Зокрема після катастрофи з нуклеарним реактором в Чорнобилі — рішуче противляться будуванню другого атомового реактора в Юґославії. Тому, що в Юґославії є тепер кругло один мільйон безробітних — вимагають економічних реформ по лінії приватної власности, ініціятиви і суперництва. Нехтуючи офіційною цензурою одверто критикують режим. Це все такі невидані в комуністичному світі прояви „бунту", що вони звертають на себе увагу всього комуністичного і вільного світу, бо ніхто не знає, де і як почнеться рух, що захитає підвалинами комунізму в усіх країнах, включно з СССР.

Михайло Ільків

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПОТЕНЦІЯЛ ЯПОНІЇ

Японія — це азійська далекосхідня країна, що знаходиться на Тихому океані. Територія Японії — це ланцюг більших і менших островів, з великою густотою населення. Територіяльна експансія — неможлива. В одній із книжок англійською мовою — про японців написано: „Японці це найчемніші люди на світі". Цей комплімент в сторону японців потверджує їхню природну прикмету. Японські вчені виявили зацікавлення познайомитись із творчістю Т. Шевченка. Їхня візія, — це бачити події наперед. Японці в розмові переконані, що директивна система господарювання скрахує. Вони кажуть: — Ми знаємо що наш розум, це наш продукт, це наше існування, кожне сповільнення в тому напрямі, це для нас господарське погіршення. Японія мусить бути готова задовільнювати попит світового ринку своїми виробами.

Японці працюють більше годин як европейці чи американці. Чи японці працюють тяжче — не знати, чи більше віддано — також не знати. Японці мають свій погляд на вільний час. Вони не бачать змісту у відпочинку, тому тяжко спонукати японців до дозвілля. В Японії є п'ятиденний тиждень праці. Якщо б японці працювали менше і більше бавилися, то конкуренція їхньої продукції зменшилася б, вони кажуть. Тому змінити їхні звичаї нелегко. Статистичні дані потверджують, що робітник працює в році:

країни:	год. праці	платні вакаційні дні	свята
Японія	2,180	9,6	18.1
Британія	1,941	22,5	8.0
ЗСА	1,934	19,5	9.1
Зах. Німеччина	1,652	30.2	10.6
Франція	1,649	25.0	10.0

Бюро економічного плянування Японії передбачає, що ріст промислової продукції буде постійно збільшуватися. Гуртова продукція промисловости повинна б зрости до 5 відсотків пересічно в році, біля 1990 року. Японські вироби повинні б осягати щораз більшу варприхильність на закордонних ринках, через якість тих виробів. На таку продуктивність робітника впливає його знання праці і зацікавлення якнайліпше викінчити даний продукт. Японці вважають що їхній господарський потенціял — це тяжка, солідна праця.

Японія залежна від імпорту нафти. Ембарґо нафти, інфляція чи взагалі господарчий застій в світі приносять Японії багато клопотів. Японія є експортовою країною, тому її промисловість достосована до вимог закордонних ринків. Але якщо б закордонна торгівля послабла, і світова економіка перейшла у глибоку рецесію, тоді для японців залишаються такі можливості: задоволення із меншим господарським ростом, або господарська самовистачальність. Тому Японія повинна започаткувати господарське відродження в світі, через більші інвестиції і допомогу біднішим країнам, щоб вони господарчо розвинулися. Таке господарське плянування збільшить продукцію, затруднить робітника, значно поширить ринки збуту, конечні для японської індустрії. Господарський потенціял Японії настільки впливає на світове господарство, наскільки світове годподарство — впливає на Японію — сказано в звіті.

Але такий напрям економічної політики Японії, а саме: орієнтація на внутрішній ринок країни вистачатиме тільки на короткий час. Кожна промислова країна промислова країна потребує ринків збуту, тому ця ділянка повинна мати міжнародне зацікавлення і кооперативний підхід до справи міжнародної торгівлі. Наприклад Европа це практикує почерез Европейський спільний ринок, що сьогодні нараховує 12 членів. Із народами спільного ринку співпрацюють ЗСА і Японія. Кооперативні ідеї можна поширити на менше промислові країни. Це конечне хоч би з огляду на сировці — необхідні для продукції, що знаходяться у бідніших країнах.

Відомими виробами у міжнародній торгівлі є такі промисловості: автова, фотографічна, фільмова, компюторська, електронічна, кібернетичне устаткування та інше. Сьогодні японці досліджують компютор, що маніпулював би знанням людини, та заключував би висновки, подібно як людський розум. Цим проєктом зацікавлені ЗСА і Західня Европа. Досліди над ним повинні закінчитись біля 1992 року. В ділянці електроніки Японія витримує світову конкуренцію.

Кібернетика — це відносно молода наука, і немає ще виробленої методи дослідів проблем як це є у фізиці чи математиці. Одначе автоматизація сьогодні застосована в різних видах суспільного життя, і ця ділянка поглиблюється. Центром розвитку кібернетики в Україні є Київ. Свого часу журнал „Саєнтіфік Америкен" помістив кілька ілюстрованих сторінок з цієї ділянки. Кібернетика в Україні не є так поширена як в Західній Европі, але для потреб внутрішнього ринку та експорту вповні вистачає. За всіма відомостями Україна є передовою країною в розвитку автоматизації.

Вертаючись до справи Японії, то вона займає друге місце в господарському розвитку західньопромислових країн країн. В Японії знаходиться також міжнародна фінансова інституція для грошового обміну. Західні демократії мають цість маклерських місць на біржі. Це безперечно тільки збільшує присутність Японії у міжнародній торгівлі.

Японія, що під географічним аспектом віддалена від Европи, Америки, Африки, — під господарським оглядом стає сусідньою країною цілого світу, завдяки доброму транспортові.

Постійна продуктивність ума, добра фаховість, солідність праці, якість продукції, — це господарський потенціял Японії.

„ПРО ЦЕ І ТЕ"

Про різдвяне колядування

Вчора подавали у пресі та в інших засобах масової інформації коментар на тему різдвяних колядок. У типічному американському опитуванні і психологічних дослідах ствержено тепер, що населення щораз менше співає на Різдво колядок. Причиною того — вважають — є факт, що вже довго перед Різдвом колядки лунають просто без перерви з усіх голосників — по радіо, з телевізії, а передусім із крамниць на вулицях.

„Люди так пересичені звуками колядок, стільки разів слухають славного „Джінґл беллс", „Тиха ніч", чи „Прийшов у ясній півночі", що коли приходить справжній день Різдва ніхто вже не має охоти колядувати, а передусім не має до цього настрою.

Думаємо про це, їдучи до праці та слухаючи сотий уже раз звуки „Тихої ночі" — здається найбільше популярної та оспіваної на світі колядки — і нам насувається мимоволі порівняння з іншими українськими колядками. Бо і їх співають загально українці, а зокрема молоді, щораз менше, хоча крім славного „Щедрика" не чути їх з американських голосників. А ми маємо їх, здається, куди більше, як американці!

Ці, найбільше — популярні чуємо, звичайно, у церкві або із платівок чи стрічок; але навіть і їх не співається вже багато у родинному колі, так як раніше.

Ми не хочемо ніяк належати до цієї категорії людей, що кожну майже подію зачинає від слів: „А колись у нас було інакше", бо це нічого не змінить і не можна порівнювати життя у так різних обставинах, як перед сорока роками в Україні і тепер в Америці.

Але факт залишиться фактом, що у нас колядування звужується, а зокрема звужується репертуар. Наша молодь хоча ходить завжди з колядою на різні цілі, звичайно, навчиться дві-три колядки і то лише їх дві перші строфи, бо дальші важко або вони незрозумілі для дітей, що більшість дня думають в англійській мові.

„Бог предвічний" і „Нова радість стала" — це ті колядки, що їх загально співається, але дуже часто навіть у цих простеньких молоді колядники зовсім не розуміють значення слів, а ніхто їм їх ніколи не пояснює.

А що співаємо у родинному колі на Свят Вечір? Чи і тут не обмежуємося тільки до символічного „Бог предвічний"? Завжди находимо для зменшення колядування якесь оправдання, мовляв, голосів до-

(Закінчення на стор. 4)

Д. Б. Чопик

„УКРАЇНСЬКЕ МОВОЗНАВСТВО"

(Праці проф. В. Сімовича та український правопис)

Останніми роками Оттавський університет зробив декілька прислуг українській діяспорі. Одною з них стало опублікування мовознавчих праць професора Василя Сімовича п. з. „Українське мовознавство" (т. I, 1981 р. та т. II, 1984) Упорядкував ці праці (39 розвідок і статтей), проф. Юрій Шевельов, забезпечивши це видання обширною аналітичною статтею англійською мовою, що називається „Василь Сімович і його праці".

Діяльність проф. Сімовича — багатогранна. Особливо широко вона проявилася на суспільно-громадській ниві. У цей напрям праці втискали його міжвоєнні обставини на західньоукраїнських землях. Не зважаючи на це, проф. Сімович успів залишити по собі спадщину наукового значення. Крім граматик української (1914, 1918, 1921) та староболгарської (1926) мов і хрестоматії з пам'ятників старо-української мови (Прага, 1932), наш науковець опублікував цілий ряд наукових розвідок і статтей, а саме: 12 статтей на специфічні мовознавчі теми, дев'ять статтей арґо та мову поодиноких українських письменників (Галятовського, Федьковича, Шевченка, Куліша), шість статтей на правописні теми (про латиницю, приписи Смотрицького, Павловського, Максимовича, Куліша, Драгоманова, про „ярижку, желехівку", „Правила" 1929 р., академічні правила), чотири статті про граматичні писання Лучкая, Ґречела, С. Смаль-Стоцького, п'ять статтей у пам'ять визначних науковців його часу й т.п.

У сучасну пору нам видаються найцікавішими його статті на правописні теми. Проф. Сімович слушно вважав, що правопис будь-якого народу у своїй суті — це річ практична, основана на призвичаєнні. Усі зміни, виправлення чи усистематизування, які час від часу приходиться до нього внести, не повинні викликати ніяких травм, особливо, коли такі нововнесення не радикальні. Тепер на еміґрації, з нагоди тисячоліття християнства на Україні, виникла думка й іде праця, щоб перевидати з поправками „Правописний словник" Голоскевича, якого придержується велика більшість українських інституцій на еміґрації. Цей словник, одначе, має деякі хиби і незадовільно розроблену систему передавання назов українською абеткою. Назагал, це малі справи у правописі. Та для багатьох українських еміґраційних провідників у публікаційних справах будь-які модифікації у правописі, це не маловажна справа. У розмовах з такими особами видно, що єдности на цьому полі нам не вдасться легко осягнути. Виглядає, що може навіть дійти до громадської боротьби.

Професори Сімович і Панейко з успіхом перевидали „Правописний словник" Овсія Ізюмова на початку 1940-их років. Хоч при виданні цього словника важну ролю грала принципова сторона справи, „то куди більшу вагу тут мала друга, практична сторона": потреба об'єднуючого довідника з українського правопису. Потреба такого довідника боляче відчувається і тепер. Отже, з огляду на просту практичність справи, може й сьогодні справа перевидання змодифікованого правописного словника піде помітним руслом, як і тоді. Українська ж діяспора на практиці вже від довшого часу придержується правил Харківського правопису з 1929 року. А це ж Голоскевич! Незначні зміни в ньому; поправки та усистематизування передач чужих назв українською мовою; повинні б пройти зі схваленням нашої громадськости; розуміється, якщо обидві названі проблеми будуть розв'язані задовільно. Впроваджуючи доповнення до Харківського правопису, треба, за проф. Сімовичем, розуміти їх широко, як напрямні приписи для нормалізації української літературної мови. Дрібні різниці між тим, що було, і тим, що нововведено, великого значення не повинні мати. Таку настанову висловлював теж і проф. Сімович у своїх правописних працях.

На еміґрації ми можемо

(Закінчення на стор. 4)

Світлана Кузьменко

Святий Миколай

*В. Б.**

Кажуть, у казку вірять лиш діти.
Виростуть — казці кінець.
Та споконвіку ходить по світі
Добрість із людських сердець.

Казкою-дивом. Зайде усюди.
Кожний відвідає край.
Доки на світі житимуть люди
Буде у них Миколай.

*Авторові „Святий Миколай — легенда чи дійсність?" у його книжці „Калиновий міст".

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

НЕ ТАК ТО ВЖЕ ЗЛЕ З МОЛОДДЮ

Хочу висловити кілька думок до статті О. Мотиля в. н. „Підтримуймо наше хорове мистецтво" („Свобода" ч. 236 з 11-го грудня 1986 року), це правда, що багато нашої молоді відвернулося від участи у співочих групах, загрожуючи цим майбутнє нашого хорового мистецтва.

Але в цьому загально песимістичному огляді, не забуваймо про тих надійних молодих людей, які таки дбають щоб далі лунав український спів.

У вищезгаданій статті подані пляни хору „Думка", включно з концертом на користь Українського Музею, який відбудеться в неділю 21-го грудня ц.р., спільними силами хору „Думка", танцювального ансамблю „Сизокрилі" і Студії Мистецького Слова. В цьому концерті бере участь ще четверта мистецька одиниця — вокальний ансамбль „Промінь", що складається якраз з таких відданих, молодих людей (пересічний вік 24 роки), яких ціла громада пошукує. Не промовчуймо їхньої участи у громадській діяльності — вони й інші подібні молоді сили є запорукою нашої майбутности.

Богдана Волянська

Ню Йорк, Н.Й.

ЗА ВІЛЬНУ УКРАЇНУ

Інтерв'ю журналу „Контакт" з Ярославом Пеленським

V.

К.: Які інші угрупування існують серед української еміґрації?

Наприклад, Українська Революційно-Демократична Партія (УРДП), абсолютна більшість членів якої походять зі Совєтської України. Інші партії щораз слабкіші; зрештою, немає припливу нових людей, тому що нема еміґрації. Щоправда, існує українська еміґрація з Польщі — вже кілька тисяч осіб, однак, ті люди, як правило, не приєднуються до старих партій, хоч цікавляться політичним життям. Життя еміґраційних партій, звичайно, триває одне покоління. Найважливіший досвід у цій справі мають поляки — після Листопадового повстання їхня еміґрація жила політично одне покоління і закінчила свою діяльність у 50-их роках XIX сторіччя отже, перед вибухом Січневого повстання. Ми тепер у перехідній фазі. Наші політичні партії вийшли з рідного краю вже понад 40 років тому, і якщо хочемо надалі функціонувати політично, мусимо перебудуватися на діяспорний модель політичного життя. Щоправда, існує еміґраційний уряд УНР і Закордонне Представництво УГВР, однак абсолютна більшість цих людей — громадяни різних держав. Це не означає, що українці — громадяни ЗСА і Канади — не повинні діяти політично, однак вони мусять знайти інші форми активности.

Якщо я вживаю поняття діяспорний модель, я маю на думці жидів. Вони дуже добре це розв'язали. Для молодих українців, народжених у діяспорі, треба створити доступні для громадян різних держав громадські або навіть суспільно-політичні організації, які можуть бути пов'язані різними координаційними осередками, однак які вже не можуть вести боротьби за владу в Україні. Бо вони не є навіть кандидатами на українських громадян, тому що, коли взяти до уваги досвід нашого сусіда — Польщі, — мало хто з них повернувся б в Україну після виникнення самостійної української держави.

К.: Як на накресленому політичному тлі ви визначили б свій журнал?

Я. П.: Ми не якоюсь політичною партією. Ми лише редакційний колектив, в якому опинилися люди різних політичних поглядів, від консерватистів до демократичної лівиці. Хочемо спричинитися до відродження суспільно-політичної думки серед українців. Цій меті має послужити ознайомлення українського суспільства — в Україні і в діяспорі — з різними можливостями і варіянтами української політичної думки, від консервативної правиці до демократичної лівиці. Щодо України, то ми стоїмо на позиції самостійности України.

К.: Чи інші також?

Я.П.: Так, однак наш журнал ми створили також тому, що в Україні панує не абияка політична криза, проявом якої є факт катастрофічного скорочення публікації українською мовою матеріялів на історичні і політичні теми. Тому ми відчуваємо суттєву загрозу не тільки для української культури, а також і для української політичної думки. Від часу ліквідації у 1972 році групи національ-комуністів першого секретаря КПУ П. Шелеста і розгрому української дисидентської інтеліґенції, ситуація драматично змінилася. Ми бажали б цю прогалину заповнити.

К.: Чи були якісь інші причини поразки української опозиції в 1960-их і 1970 роках, крім репресій з боку влади?

Я. П.: Зрозуміло, найлегше сказати, що провина лежить в системі. Вважаю, що в основному система пригнобила опозицію. Однак існує одна проблема. Українська опозиція виступала як рух захисту прав людини, отже не дійшло до надання їй політичного характеру. Цього кроку не зроблено. Навіть у Польщі це робиться тільки від недавнього часу, тому що перед тим підкреслювався суспільний чи конституційний характер руху. Останнім часом — приктично вже з в'язниці — діячі Української Гельсінкської групи заявляли, що вони є прихильниками самостійности України. Треба сказати, що в пляні політичної думки цього кроку не зробили, і сталося ще гірше — було покладено край розвиткові політичної думки українського естаблішменту. Наприклад, праця Івана Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація", опублікована за кордоном у 1968 році — адже вона була не опозиційною працею, а рапортом, написаним на замовлення влади. Також трактат дуже інтеліґентного історика Михайла Брайчевського „Приєднання чи возз'єднання" (опублікований за кордоном у 1972 р.) про Переяславську угоду, в наслідок якої козацька Україна перейшла під зверхність московського царя, виник у результаті офіційного замовлення. Це означає, що в апараті влади існували сили, які намагалися поширити автономію.

К.: Яка форма опозиції має перспективу в Україні?

Я. П.: На основі деяких даних вважаю, що, попри вельми сильні репресії, може статися нове, обмежене політично-національне відродження.

К.: Чи вам ідеться про послаблення влади?

Я. П.: Так, однак, якщо не буде розвитку політичної думки — тут чи там, — то навіть, якщо і послабиться влада, то з того нічого не вийде.

К.: Чим відрізняються концепції співпраці з сусідами журналу „Віднова" та інших груп?

Я.П.: У нашому колективі є люди, які вже від 1950 років виступали за реалістичну концепцію російсько-українських, польсько-українських стосунків, за їхню нормалізацію, а також за співпрацю з іншими народами Східної Европи. Тепер усі бажають нормалізації польсько-українських стосунків, включно з націоналістичною правицею, що є позитивним і корисним явищем, однак ми перші заявили про таку потребу. Вже кілька років члени нашого колективу твердять також про необхідність нормалізації російсько-українських взаємин. Зрозуміло, що ми стоїмо на плятформі самостійности України і співпрацюємо з росіянами, які її схвалюють. Підкреслюю, що нам йдеться про визнання факту самостійности, а не про право на самостійність. Члени нашого колективу організували також перші наукові конференції з питань російсько-українських та жидівсько-українських стосунків, а ці справи не були популярні в українському середовищі.

К.: Росіяни, зокрема, прихильники солженіцинської течії, твердять, що в СССР не існує русифікація, є лише совєтизація, тому що денаціоналізованим народам не дають можливости брати повну участь у російській культурі.

Я. П.: Почнімо від русифікації. Головним елементом є вживання російської мови...

К.: Росіяни твердять, що це не російська мова.

Я. П.: А яка?

К.: Совєтська новомова.

Я. П.: Вона не російська, коли дивитися з російської національної точки зору. Зрозуміло, треба погодитися з частиною їхнього твердження, що російська культура не розвивається так добре, як могла б розвиватися за нормальних умов, наприклад обмежено розвиток російської релігійної культури. Однак, до певної міри, російська культура може розвиватися, натомість українська — дійсно під загрозою. Існує принципова різниця між обмеженням чи деяким розтлінням російської культури і цілковитим нищенням української культури. З української точки зору русифікація є небезпечніша, тому що створює більшу загрозу для народу, хоч політика совєтизації, як елемент загальної „уравниловки" для всіх народів, також існує.

К.: Росіяни твердять, що в СССР саме вони є найбільш гнобленим або найбіднішим народом.

Я. П.: Представники різних російських суспільно-політичних течій часто вживають цей арґумент. Я погоджуюся, що на деяких російських територіях живуть гірше, ніж, скажімо, в Україні чи в Естонії, однак це ціна, яку платить російський народ і його еліта за імперію. Деякі елементи в російському народі, а ще більше в російській еліті, — хочуть мати імперію. Проте у сьогоднішньому світі це не приносить користи; за імперію треба платити.

К.: Але ж росіяни на неросійських територіях мають кращу можливість просування, ніж місцеве населення, отже, вони живуть непогано.

Я. П.: Абсолютно так. Я однак, хотів би підкреслити, а знаю це від росіян і не-росіян, що зовсім не найкращий елемент виїжджає до неросійських республік. Зокрема, серед російської гуманітарної інтеліґенції існує переконання, що виїзд з Москви чи Ленінграду навіть на вищу

(Закінчення на стор. 3)

Відбувся...

(Закінчення зі стор. 1)

стилі і жанри релігійної поезії, проф. Качуровський вказав, що ця поезія сповняє важливу функцію в українській духовости, але на жаль, в сучасній Україні, а то й на поселеннях, з малими вийнятками, вона ще не знайшла належного їй місця і що те може дати в якійсь мірі задумане видання хрестоматії релігійної поезії.

З поміж творчості поетів минулого століття проф. Качуровський розглянув творчість Якова Щоголіва, відомого романтика співця запорізької старини, з творчості якого вибрав мало відому поему „Суботи Св. Дмитра". Її відчитала Г. Щепко. Згадав потім про суспільне походження, про пов'язання з священичими родами багатьох поетів.

Перейшовши до творчости Івана Франка та згадавши про його родинне пов'язання з родиною Кульчицьких (по матері), проф. Качуровський вказав, що погляди на творчість великого мислителя є теж в якійсь мірі однобічні, бо хоч згадуються різні жанри і стилі його поезії проте замовчуються його чудові поеми релігійного змісту і, як приклад, навів поему, яка відтворює релігійне чудо — „Рука Івана Дамаскина". Її з відчуттям відчитала М. Зелик.

Потім прийшла черга на гроно новіших поетів, з яких він вибрав творчість Юрія Клена, зокрема наголосив його символічну поему „Софія", також його вірш „Молитва" з поеми „Прокляті роки", які відтворила М. Зелик, та символічну поему „Жанна д'Арк" яку присутнім сам прочитав.

Проф. Качуровський наголосив що, не зважаючи на обставини, поети в сучасній Україні також вдаються до релігійної тематики в своїй творчості, як от хочби відома поетеса Ліна Костенко, з поезії якої він вибрав поеми „Руан" та „Шлях на Голготу", читала Л. Чурай.

З присутніх поетів доповідач розглянув поезію проф. В. Яніва, зокрема його символічну поезію, з якої вибрав відому поему „Отче Наш" (відчитала М. Гарасовська). При цьому поет поділився з присутніми своїми спомииами і переживаннями, на тлі яких постала ця поема. Частину своєї поеми „Отче Наш" відчитав сам автор.

Згадуючи про творчість неоклясиків, зокрема про Михайла Ореста (Зерова), брата відомого літературознавця, керівника Інституту літератури в Мюнхені, проф. Качуровський вибрав з його творчості містичну поему „Повстання мертвих" (читала Г. Щепко).

Прийшла черга і на поезію проф. Качуровського, з якої з авторськими поясненнями вибрав містично-символічну поему „В монастирях, соборах і каплицях" (читала Л. Чурай).

На кінець проф. Качуровський представив поетичну творчість Миколи Руденка, відомого правозахисника, його поему „Хрест", яка символічно відтворює його духове прозріння. Уривок з цієї поеми відчитала Л. Чурай.

Літературний вечір релігійної поезії був успішним представленням запляновано хрестоматії української релігійної поезії. Закриваючи вечір, проф. В. Янів подякував організаторові і учасникам

Пласт у підготовці до святкування 75-літнього ювілею...

Хоч наближається зима, пластуни по цілому світі вже думають про наступне літо. Готують напленники, завершують пластові проби і вмілості, вчаться пісень і приготовляють точки, бо їдуть на табір. Але це буде табір не звичайний, а ювілейний. Називається він ЮМПЗ — Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч.

„Ювілейна" — бо відбудеться вона з нагоди 75-ліття заснування Пласту. „Міжкрайова" — бо прийдуть на зустріч пластуни з цілого світу. „Пластова" — це самозрозуміле, а „Зустріч" — бо буде нагода зустрічатися, таборувати, святкувати, здружитися.

ЮМПЗ відбудеться в Канаді і триватиме від 8-го до 23-го серпня 1987 року. Сподіваються, що буде біля 1,500 учасників. Організатори поділили Зустріч на три частини.

В першій частині, від 8-го до 18-го серпня, учасники відбудуть „правдивий" пластовий табір зі своїми ровесниками, тобто окремо прихильники (наймолодші), окремо учасники (середні) і т. д. Ці табори, на яких буде різноманітна програма, відбудуться по різних околицях Онтаріо і Квебеку.

Учасники, розвідувачі і скоби/вірлиці (середні та старші ступені юнацтва), будуть таборувати в Онтаріо, їздити канойками по озерах північного Онтаріо і також будуть мати нагоду їхати понтонами по порогах (т. зв. white water rafting) по ріці Оттава.

Наймолодші будуть таборувати на „Батурині" (пластова оселя біля Монтреалю) і будуть мандрувати в горах. Старші пластуни, правдоподібно, будуть мати вітрильницький табір на озері Онтаріо.

Друга частина Зустрічі почнеться 18-го серпня спільною прогулькою всіх учасників до міста Оттава, щоб відвідати столицю Канади.

Третя частина Зустрічі почнеться приїздом на оселю пластової станиці Торонто „Пластова Січ" біля Графтону, 19-го серпня. Четвер, 20-го серпня, буде днем теренових змагів — ігор, гуртки змагатимуться за першенство в пластовому знанні, фізичній вправності та зарадності.

В п'ятницю буде День Дружби, на який будуть запрошені члени інших українських молодечих організацій, щоб разом провести день у співпраці, дружбі та спільних заняттях і забавах. На вечірню ватру в п'ятницю прийдуть етнічні скавти — молодечі організації інших народів.

Субота буде днем ювілейного святкування зі співучастю громадянства. Будуть виступи, дефіляди і святкова ватра. Сподіваються, що приїде голова СКВУ пл. сен. Петро Саварин, Начальний Пластун, пл. сен. Юрій Старосольський, представники урядів, представники інших українських організацій і українське громадянсто.

В неділю, після Архиєрейської Служби Божої, відбудеться святочне закриття і звинення таборів та від'їзд додому.

Клич Зустрічі буде „ЮМПЗ — Шлях до Одности Пласту в Змагу за Прадідну Славу, за Батьківську Землю, за Віру Христову".

Дотепер вже багато праці ввійшло в плянування цієї Зустрічі. Організацією і підготовою ЮМПЗ займається покликана до того Організаційна комісія. До наступного літа ще буде багато недоспаних ночей, довгих сходин, телефонічних розмов, дискусій та плянування. Але коли приїде пластова молодь з цілого світу, то напевно забудеться труд, а запанує гостинна пластова атмосфера.

За докладнішими інформаціями слід писати або телефонувати до Організаційної комісії ЮМПЗ-87 при Крайовій Пластовій Старшині в Канаді: 2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada; tel:(116) 763-2186.

Ст. пл. Таня Чолій

І. Ковальчук...

(Закінчення зі стор. 1)

уряду й до президента Роналда Реґена з вияснениям хто вони й чому шукають волі на Заході. Листи дають образ незавидного життя в СССР і описують гіркі переживання втікачів під час афганістанських бойових дій. Ці листи привезла з Афганістану Людмила Торн, директорка „Дому свободи", нюйоркської організації за людські права.

В своєму листі Ігор Ковальчук пише, що він народився в Харкові, і працював у фабриці літаків заки взяли його до армії. Він служив у розвідчому з'єднанні і провів три місяці у військовій в'язниці за „доставу зброї мугаджедінам". В 1983 році він перейшов до повстанців. „Я Ігор Леонідович Ковальчук — пише український вояк не хотів убивати дітей і жінок. Я не хотів, щоб Бог судив мене за пролиття крови в Афганістані. Я пізнав систему совєтського уряду і знена видів насилля, якого може допуститися людина над людиною. Я покинув (совєтську) армію з надією дістатися до вільного світу, де можу керуватися наказами моєї власної волі, а не канчука. Правдо є, що впродовж чотирьох років, я курив гашиш, але увійдіть у моє становище, що значить увесь час жити в стінах із грязюки. Так я курив (гашиш), але тепер від п'яти місяців я покинув куріння".

Совєтські представники початково домагалися видачі втікачів. Вони твердили, що побоювання дезертирів перед смертною карою є вигадкою протисовєтської пропаганди. Навпаки після повороту їх привітають з почестями і радістю. На їхню думку ці вояки були воєннополоненими, а не добровільними втікачами-дезертирами. Тепер вживають їх для поширювання фальшивих вісток про совєтські жорстокості в Афганістані.

Представники совєтської амбасади перестерегли теж канадський уряд, що справа втікачів може попсувати взаємини поміж двома країнами, але коли дезертири твердо заявили, що залишаться на волі, совєти злагіднили своє становище, мовляв, ця афера на матиме впливу на дипломатичні стосунки між СССР і Канадою.

За вільну...

Закінчення зі стор. 2

посаду, наприклад, в Україну, означає деґрадацію і, власне, не личить інтеліґентові, який себе шанує.

К.: Як ви на практиці уявляєте співпрацю наших народів у боротьбі за самостійність?

Я. П.: Вважаю, що найважливіший — це трикутник польсько-російсько-українських стосунків; у ньому мусить відбутися нормалізація на основі автентичних національних інтересів.

К.: Однак чи немає суперечностей між цими інтересами?

Я. П.: Інтереси розвинутих західніх країн також були дуже суперечливі, і багато крови пролилося. Найважливішим є природне ставлення найсильніших — росіян. Тому ми повинні спільно працювати над тим, щоб у російській політичній еліті збільшився потенціял сил, які розуміють, що імперія не оплачується.

К.: Але росіяни висловлюються, насамперед, за референдум, який має показати: бажає населення самостійности чи волів жити у федерації з демократичною Росією.

Я. П.: Тепер абсолютна більшість росіян у СССР і в діяспорі стоїть на цій позиції, однак вже є групи, журнали, які схвалюють — вважаємо, що це чесна деляраця, — беззастережну самостійність України. Кілька років тому українські і російські демократи підписали спільну декляраціо, співавтором якої я був. Російська сторона, яка гуртується довкола журналу „Континент", беззастережно висловилася за самостійність України.

К.: Так, багато росіян погоджується на самостійність, проте додають, що, на їхню думку, у теперішній ситуації, після змін, які вже сталися, найкращим рішенням для України була б все таки федерація з демократичною Росією.

Я. П.: Це, однак, не ті люди, які підписувалися під декляраціє, про яку я говорив. Вони, зрештою, відмовилися її підписати, коли ми до них зверталися. Уважаю, що нормалізація стосунків з росіянами також в українському інтересі.

К.: Але що вона може дати? Чи не краще вибороти самостійність, а потім росіяни все одно мусять з нею примиритися, тому що в них не буде іншого виходу? Що нам дасть, коли невеличка групка російської еміґрації, позбавлена будь-якого впливу в Росії, висловлюється за самостійність України?

Я. П.: Думаю, що це повинно бути певним прикладом для російського суспільства. Я не настільки наївний, щоб уважати, що це фундаментально змінить внутрішні відносини в СССР. Та без якогось розв'язання російської проблеми набагато важче і полякам, і українцям реалізувати своє прагнення самостійности. В наших інтересах, а також у добре зрозумілому російському інтересі, було б, щоб росіяни повністю або бодай почасти позбулися імперії.

К.: А як розв'язати проблему зайшлого російського елементу?

Я. П.: Я не прихильник навального насильницького переселення. Це не розв'язка для цивілізованих народів. Думаю, що пересічний росіян не хоче жити, скажімо в Литві, якщо він матиме власну демократичну державу, а національні меншості, які залишаться в Україні, повинні мати ґарантовані національні права. Натомість люди апарату влади є небажаним елементом. Це така ж ситуація, яка колись французів у Альжирі.

К.: Як ви бачите перспективи розвитку стосунків у Східній Европі після повалення комунізму?

Я.П.: Існують дві основні концепції: згідно з першою — виникне якийсь відносно справедливий лад національних держав, згідно з другою концепцією, буде створено якесь міжнародне товариство. Вважаю, що основною формою суспільно-національного життя ще деякий час буде національна держава. Однак з точки зору тривалого історичного процесу постає проблема: чи малі й середні національні держави, наприклад, Польща чи Україна, матимуть той самий характер, що проєктувався у XIX сторіччі. Такі держави можуть мати національну базу і водночас бути партнерами, якщо не в державній організації, то, принаймні, у суспільно-економічній, такій, як Европейське економічне товариство. Зокрема, в господарській ділянці Спільний ринок Центрально-Східньої Европи був би цілком нормальною справою.

К.: Чи такий майбутній союз держав мав би охоплювати також Росію?

Я. П.: Европейську Росію так.

К.: Проте Росії не можна ділити і тільки частково брати до такого організму.

Я. П.: Проблема в тому, що включення Росії, яка у цьому контексті мала б перевагу, було б, беручи до уваги теперішній історичний досвід, небезпечне.

К.: Але на це росіяни рідповідають, що таке виключення погано скінчилося б для виключаючих.

Я. П.: Це вони говорять у формі погрози чи поради?

К.: Порівняймо виключення Росії з виключенням Німеччини після Версальської угоди з товариства европейських держав і поділом Німеччини після 1945 року. Твердять, що росіяни можуть образитися і стати джерелом нещастя всієї Европи.

Я. П.: Включення демократичної Росії, яка схвалює незалежність партнерів, було б бажане, щоб невтралізувати почуття зневажности, національної скривджености. З другого боку, вважаю, і це навіть думка самого А. Солженіцина, що майбутнє Росії в Сибіру, на Сході. Якщо Росія й надалі має бути територіяльно й за кількістю населення великою державою, а такою вона буде, головний обшир її зацікавлень лежить на Сході, а не в Европі. Зокрема, тому, що Росія має справу з Китаєм. Ось де проблема, в яку Росія повинна вкладати свої кошти й силу, а не в контролювання кількох европейських, до того ще й середніх розмірів, держав.

К.: Як ви собі уявляєте конкретну польсько-українську співпрацю?

Я. П.: Поперше слід працювати над відпруженням взаємних непорозумінь, конфліктів. Подруге, повинні співпрацювати середовища й групи, які виходять з подібних ідейно-програмних положень. І, зрештою, потретє, слід розвивати наукову співпрацю. Треба співдіяти в кризових ситуаціях, коли одна або друга сторона має підстави для побоювання. Наприклад, тепер почалася антиукраїнська кампанія польської влади супроти української меншости в Польщі, що для нас, українців, у діяспорі є серйозною проблемою. Бо навіть за часів Ґомулки чи Ґерека представники влади не атакували українців, не говорили про небезпеку українського націоналізму. Це абсолютний нонсенс у Польщі, тому що нічого такого там нині немає. Для уряду польських генералів, навіть генералів Варшавського пакту, це недостойна річ...

К.: Зараз, зараз, адже це не польська, тільки совєтська влада, це не польські генерали. Вони з Польщею не мають нічого спільного, їхня батьківщина в Кремлі, отже туди слід спрямувати претенсії, а не до поляків.

Я. П.: Так, однак, поляки повинні у цій справі сказати своє слово й відмежуватися від політики влади. Заявити, що наші групи вважають цю політику неправильною, що вони не мають нічого спільного з тією антиукраїнською кампанією і трактують її як справу недостойну польських офіцерів, навіть з Варшавського пакту.

К.: Але ж це не польські офіцери. Ми б могли такою ж мірою мати претенсії до українців за політику Черненка. Група Ярузельського є групою зрадників, які не мають нічого спільного з польським народом.

Я. П.: Це ваш погляд. Ви висловилися недвозначно. Групи, які так формулюють свої погляди, повинні сказати в цій справі своє слово. Антиукраїнська кампанія скерована проти української меншости, яка не може захищатися, є ще одним прикладом антинародної політики влади, так само, як свого часу антижидівська компанія спрямована проти жидівської меншости в Польщі. Крім того, люди, які вважають, що генерали політично поводяться погано, але вони поляки, повинні сказати, що така поведінка недостойна польського офіцера.

К.: Єжи Іранек-Осмецький запропонував створення національної політичної організації, яка б згуртувала еміґрантів із Східньої Европи з метою проведення спільних визвольних дій. Бандерівці неґативно поставилися до цієї пропозиції, заявивши, що вже існує Антибольшевицький Бльок Народів — міжнародна організація, яка згуртовує суверенні організації, і що поляки хотіли б домінувати у запропонованій Осмецьким організації. Яке ваше ставлення до цієї пропозиції?

Я. П.: АБН не є міжнародною організацією еміґрації чи діяспори, це тільки інтернаціонал націоналістів: українських, естонських, литовських тощо. Я не проти, щоб існував інтернаціонал націоналістів. Натомість те, що пропонує Іранек-Осмецький, якщо я добре зрозумів, мало б бути організацією еміґраційною чи діяспорною (я за цю останню), до складу якої входили б різні групи, себто це був би інтернаціонал східньоевропейців різних політичних течій. Така пропозиція варта уваги.

К.: Дуже дякую за розмову.

УРЯД ШВАЙЦАРІЇ, виконуючи прохання Адміністрації президента Роналда Реґена, наказав стримати виплату грошей з конта антикомуністичних повстанців „контрас" в Нікараґуа, поки не вияснится справа вкладу грошей з продажу американської зброї, запасних частин і амуніції для Ірану. Заступник міністра юстиції у швайцарському уряді П'єр Шміт підтвердив раніші здогади про заморожения конта на прохання Уряду ЗСА, але відмовився назвати скільки на цьому конті є грошей, хто і коли їх вкладав.

СЕНАТОР—ДЕМОКРАТ Едвард Кеннеді під час поїздки по країнах Близького Сходу відвідав Каїр і був прийнятий президентом Єгипту Госні Мубараком. Темою їх розмови були обставини продажу американської зброї Іранові і „моральна шкода, що її зазнали З'єднані Стейти в очах керівників поміркованих арабських режимів". „Нема ніякого сумніву, що достава зброї Іранові нанесла значної шкоди нашим відносинам з Єгиптом і Йорданією". — заявив сенатор Кеннеді після зустрічі з Мубараком.

В П'ЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Незабутнього МУЖА

СЛ. П. МИСТЦЯ

ПЕТРА АНДРУСЕВА

БУДЕ ВІДПРАВЛЕНА
в понеділок, 29-го грудня 1986 р., о год. 9-ій ранку

СЛУЖБА БОЖА

в церкві св. Івана Хрестителя в Рівергед, Л. Ай.
(о. монсіньйор М. Бабак)

В глибокому смутку —

дружина НАТАЛІЯ

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями та Знайомими,
що в середу, 17-го грудня 1986 р. на 89-му році життя,
несподівано відійшов від нас у Вічність в Рочестері, Н. Й.
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО та ДІДУСЬ
СТАРШИНА УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

бл. п.

МИХАЙЛО КУЛИК

ПАНАХИДА була відправлена в п'ятницю, 19-го грудня 1986 р. у похоронному заведенні Paul Harris Funeral Home.

ПОХОРОН — в суботу, 20-го грудня 1986 р. з української католицької церкви св. Йосафата на цвинтар св. Гробу.

В глибокому смутку:
дружина — ПЕЛАҐІЯ
син — ЄВГЕН з дружиною ОКСАНОЮ
внуки — ЗЕНОН, ЛІЛЯ та АДРІЯНА
шваґер — ВОЛОДИМИР МАНИЛО
кузен — д-р СТЕФАН МАНДЗИК
і Родина в Україні

Замість квітів на могилу проситься складати пожертви на Гарвардський Проєкт Хрищення України.

Ділимося сумною вісткою,
що ранком в середу, 17-го грудня 1986 р. на 83-му році життя
з волі Всевишнього відійшла від нас
наша Найдорожча
МАМА І БАБУСЯ

бл. п.

ЮЛІЯ КОЦЮБА
з дому КРАВЦІВ

ПАРАСТАС відправлено 19-го грудня 1986 р. в похоронному заведенні Каневскі Фюнерал Гоме.

ПОХОРОН в суботу, 20-го грудня 1986 р. з української католицької церкви св. Духа в Честері, Па., на цвинтар Непорочного Серця в Маркус Гук, Па.

Горем прибиті:
син — ЛЮБОМИР з дружиною АННОЮ
внуки — ЮРІЙ, АНДРІЙ і ЄВГЕН
сестра — МАРІЯ СОЛЬЧАНИК
сестрінки —
АНДРІЙ СОЛЬЧАНИК з дружиною ІРЕНОЮ
ЛІДА ГРАБОВА з чоловіком ФРАНКОМ та синами РОМАНОМ і ОРЕСТОМ
братова — ОЛЕНА КРАВЦІВ
братанки —
НАДЯ ШКІЛЬНИК з мужем д-ром ВОЛОДИМИРОМ
ІГОР КРАВЦІВ з дружиною МАРІ і дітьми
Дальша Родина в Америці

Про різдвяне...

Закінчення зі стор. 2

брих не маємо, краще послухати з платівки, діти нетерпеливі щоб бігти відкривати дарунки і.т.д.

І так і у нас колядування стає щораз менше популярне, а молоде покоління часто зв'язує його тільки з одним — збіркою грошей.

Але і в Україні ледве чи багато колядують тепер — а коли так, то напевно не дуже голосно і численно, хіба в концентраційних таборах.

Читаємо спомини Надійки Світличної про Різдво у таборах та як наші жінки-в'язні відважно колядували через дроти для своїх друзів-українців і ставимо собі питання: чи треба аж заборони, щоб ми хотіли вдержувати наші відвічні традиції? Чи свобода і вигода не може їм ніяк сприяти?

А властиво треба так дуже мало на те, щоб наші колядки знову звучали в цілому своєму багатстві в наших родинах, у наших домівках і серед молодих колядників, чи взагалі, щоб ними цікавились і їх співали молоді наші люди.

О-КА

,,Українське..."

Закінчення зі стор. 2.

багато скористати із настанов у правописних справах, висловлених проф. Сімовичем.

Цього року почалася праця, щоб перевидати ,,Правописний словник" Голоскевича. 28-го грудня від 1:30 — 4:30 відбудеться в Ню Йорку конференція, (будинок НТШ, 63 Четверта ав.), присвячена справам українського правопису. Ведеться намагання усунути хаос у наших еміграційних публікаціях і пресі. Не можемо чекати і покладати надії на те, що справу правопису розв'яже колись у майбутньому Вільна Академія Наук у Києві. В атмосфері єдности напередодні ювілейних святкувань тисячоліття прийняття зовнішньої об'єднуючої правописної форми у вільному світі, стане гідним вкладом діяспори у звеличанні цього великого свята.

Концерт Л. і І. Жуків в Торонто

У неділю, 23-го листопада, піяністи Люба і Іриней Жуки відзначили ,,Міжнародний Рік Канадської Музики" концертом в Торонто.

Міжнародні музичні інформативні центри, що відбувають свої річні наради завжди в іншій державі, на своїм річнім засіданні в 1984 році в Італії згодилися проголосити 1986 рік Міжнародним Роком Канадської Музики.

Активними пропагаторами канадської музики є Люба та Іриней Жуки. Піяністка Люба Жук вчить музику в МекҐіл університеті в Монтреалі; Іриней Жук—в університеті в Кінгстоні. Сестра і брат дають концерти дуетів вже від 1977 року. Вони виступали в Америці, Европі та на Далекому Сході, і завжди виконують твори канадських та українських композиторів.

В березні цього року вони дали концерт дуетів в МекҐіл університеті з нагоди Міжнародного Року Канадської Музики, на якому відбулася світова прем'єра Другої сонати Юрія Фіяли. В травні цього року з тої самої нагоди вони дали концерт в Парижі заходами канадської амбасади, на якому вони вперше виконали ,,Діяхронію" Маріяна Кузана, українського композитора, який тепер живе та творить у Парижі. Кілька сучасних композиторів написали твори на чотири руки або на два фортепіяни для Люби та Іринея Жуків та присвятили їх нашим виконавцям. Між ними Юрій Фіяла, Дейвід Кін, Ґрагам Джордж, Марія Кузан.

Концерт у Торонто відбувся в концертній залі Королівської Консерваторії з цікавою програмою. Почався він ,,Капричо" для двох фортепіянів канадського композитора Майкла Бейкера. Твір цей з повторним ритмом ефективно злучив неоклясицизм з неоромантизмом. Піяністи виконали його гарно і він був добрим початком програми.

Канадський композитор Дейвід Кін написав в 1982 році для Люби і Іринея Жуків ,,Фантазію" для двох фортепіянів. Твір побудований на мотиві пісні ,,Ой, ходить сон коло вікон" та виконується переважно на струнах (пальцями та ложечкою), та створює якусь нереальну фантастично-магічну атмосферу. Публіка сердечно вітала оплесками присутнього композитора. ,,Фантазію" виконано в Торонто вперше.

Три українські п'єси із сюїти українських танців і пісень Федора Якименка є на чотири руки на одному фортепіяні. Композитор Ф. Якименко народився в Харкові, вчив теорію та композицію в Петербурзі, помер в Парижі. ,,Думка і пісня" в традиційному стилі пізнього романтизму. Найкращий ,,Танець", він темпераментний, цікавий ритмічно. Відчувається, що ,,Сюїта" є закорінена в українському фолкльорі.

Першу частину програми піяністи закінчили ,,Варіяціями" Брамса на тему Гайдна. Композиція складна, повна динамічних та настроєвих контрастів, мелодики, темпераменту та глибокої романтики. Піяністи виконали стильово та переконливо.

Після перерви ми мали несподіванку, коли почули понадпрограмове ,,Скерцо", дует на чотири руки, який написав брат піяністів, архітект, відомий в Канаді Радослав Жук. Радослав написав цю композицію, коли був молодим студентом музики, перше ніж почав студіювати архітектуру. ,,Скерцо" Радослава жваве, ритмічне та слухається з приємністю.

,,Сім П'єс" із ,,Мікрокосмоса" Бели Бартока хоч переважно короткі композиції, але своїм складним ритмом дійсно доказують зіграність та дисципліну партнерів на двох фортепіянах. Найцікавіше вийшли ,,Акорди і трелі" та ,,Нова мадярська народна пісня".

Вперше в Торонто була виконана Друга Соната Юрія Фіяли, канадського композитора, родом з Києва. Твір складається з трьох частин: бадьорого та рухливого Алеґро, співучої Кантилени та темпераментного Скерцо-Фіналу. Контрапункт, прозорість, легкість, співуча середня частина, радісне закінчення—все це творило цікаву приємну цілість нової Сонати Юрія Фіяли, написаної в 1983 році. Китицями квітів нагородили слухачі виконання цього твору.

Останнім у програмі був ,,Селянський коловорот" канадського композитора Клермон Пепена. Композитор вміло покористувався комбінацією франко-канадської народної пісні з темпераментним ритмом у жвавому темпі. Люба і Іриней Жуки виконали цей твір дуже добре, він прозвучав повнотою динаміки та веселого настрою.

Захоплена публіка стояла плескала та домагалася додатків. Китиця квітів від Комітету Українців Канади була в признання знаменитого концерту.

Щасливі піяністи заграли на додаток Варіяції на тему Паганіні композитора Вітольда Лютославського. Твір ефективний, добре виконаний, викликав нові бурі оплесків.

Публіка знову домагалася наддатку. Піяністи закінчили програму ,,Бразилійським танком" канадського композитора Роже Матон, в якому вони заблистіли енергією, стилем та темпераментом.

Концерт, який влаштувала Мистецька Рада Комітету Українців Канади, відділ Торонто, був великим успіхом. Концертом в Торонто Люба і Іриней Жуки закінчили двотижневе турне по Канаді з нагоди Міжнародного Року Канадської Музики. Вони виступали в Кінгстоні, Гамилтоні, Лондоні, Вінніпегу, Едмонтоні та Саскатуні. Фахова критика їх приймала всюди позитивно, слухачі—з ентузіязмом. Люба і Іриней Жуки—зіграний дует, з доброю рівновагою поміж двома інструментами, музикальною інтерпретацією творів. Композиції, переважною більшістю сучасних композиторів підібрані цікаво, концерт слухається з вдоволенням та насолодою.

Оксана Бризгун-Соколик

ВІДІЙШЛИ
● ВІД НАС ●

КАТЕРИНА ФЕДИНЧУК, член УНС Відд. 442-го ім. І. Мазепи в Торонто, Онт., померла 5-го серпня 1986 року на 82-му році життя. Членом УНС стала 1954 року. Залила у смутку дочку Анну Лаквуд з чоловіком і трьома внуками. Похорон відбувся на цвинтарі Глендейл Меморіял Ґарденс у Вестон, Онт. Канада
Вічна Їй Пам'ять!

Семен Левицький, секр.

ІВАН СТРУК, член УНС Відд. 422-го ім. С. Петлюри у Філядельфії, Па., помер 17-го вересня 1986 року на 89-му році життя. Залишив у смутку дочку з родиною. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії у Філядельфії, Па.
Вічна Йому Пам'ять!

Василь Євтушенко, секр.

АНДРІЙ ВАСИЛІВ, член УНС Відд. 368-го ім. М. Лисенка в Маямі, Фла., помер 14-го жовтня 1986 року на 89-му році життя. Народився в Україні. Членом УНС став 1935 року. Залишив у смутку дружину Катерину і дочку Ліліян. Похорон відбувся 16-го жовтня 1986 року на цвинтарі Гайлендс в Сербінгу, Фла.
Вічна Йому Пам'ять!

Секретар